

РЕШЕНИЕ

№ 2374

гр. Варна, 15.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 9 СЪСТАВ, в публично заседание на
двадесети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Насуф Исмаил

при участието на секретаря Илияна Илк. Илиева
като разглежда докладваното от Насуф Исмаил Гражданско дело №
20213110115090 по описа за 2021 година
за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по предявени от „Б. П. П. Ф.” С.А., вписано в
Търговския и фирмен регистър под № ***, с адрес на управление във *** чрез „Б. П. П. Ф.“
С.А., ***, ЕИК ***, *** срещу Н. Г. Г., ЕГН *****, с адрес: ***, действащ чрез адв.
А.Б., назначена като особен представител на ответника по реда на чл. 47, ал. 6 от ГПК,
първоначално обективно кумулативно съединени положителни специални установителни
искове с правно основание чл. 422, ал. 1 вр. с чл. 415, ал. 1, т. 2 от ГПК вр. чл. 430, ал. 1 и ал.
2 от ТЗ и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за приемане за установено в отношенията между страните със
сила на пресъдено нещо, че ответникът дължи на ищеца следните суми:

1./ **2 073.89 лева**, представляваща главница по договор за револвиращ потребителски
кредит CARD-14705790 от 27.06.2017 г., **ведно** със законната лихва върху главницата,
считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение –
25.06.2021 г. до окончателното погасяване на вземането;

2./ **391.35 лева** – договорна лихва за периода от 01.07.2020 г. до 07.12.2020 г. и

3./ **112.79 лева** – мораторна лихва, начислена за периода от 03.12.2020 г. до
16.06.2021 г., за които суми е издадена *Заповед за изпълнение на парично задължение №
3047/29.06.2021 г. по реда на чл. 410 от ГПК по ч. гр. д. № 9333 по описа за 2021 г. на РС-
Варна, ГО, 9-ти съдебен състав.*

В условията на евентуалност, при положение че съдът приеме, че кредитът не е
обявен надлежно за предсрочно изискуем, се предявява осъдителен иск относно
гореописаните вземания на основание чл. 430, ал. 1 и ал. 2 от ТЗ и чл. 86 от ЗЗД, като се
поддържа, че с връчване на препис от исковата молба кредиторът упражнява потестативното
си право да обяви целия кредит за предсрочно изискуем.

Твърди се в исковата молба, че ищецът е подал заявление по реда на чл. 410 от ГПК
за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение, която е връчена на ответника-
длъжник по реда на чл. 47, ал. 5 от ГПК, в тази връзка у ищеца се породил правният интерес
да предяви настоящите иски.

Сочи се, че на 14.12.2016 г. между страните е сключен договор за потребителски паричен кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и използване на кредитна карта № CREX-14283084. С договора било предвидено, че кредиторът може да предостави за ползване на кредитополучателя кредитна карта с максимален кредитен лимит до 10 000.00 лева, като е било уговорено, че всички задължения, произтичащи от договора и свързани с ползването на кредитната карта възникнат за кредитополучателя след активирането на платежното средство. Т.е. излага се, че в случая се касае за едно отлагателно условия – усвояване на суми по револвиращия кредит – при сбъдването, на което възникват задължения за кредитополучателя да извърши плащания по картата. Твърди се, че на 27.06.2017 г. е била първата трансакция по кредитната карта, поради което и процесният договор бил сключен именно на тази дата. След нея за ответника възникнало задължението за връщане на усвоените суми, респективно плащане на минимална погасителна вноска. Месечната погасителна вноска била променлива величина, съобразно усвоената сума до пълното погасяване на задължението. Излага се, че ищецът издавал месечно извлечение за осъществени трансакции до 15-то число на месеца. След издаване на месечното извлечение настъпвал и периодът, в който картодържателят е бил длъжен да направи плащанията по кредита. Падежът бил до 1-во число на месеца, следващ издаването на извлечението, като минималният размер на погасителната вноска била договорена в отделна тарифа – неразделна част от договора. Сочи се, че страните били договорили и заплащане на лихва в полза на кредитодателя, начислявана върху усвояения размер на кредитния лимит, за времето на ползването му. Договорено било и заплащането на обезщетение за забава съизмерима със законната лиха за периода на забавата. Твърди се, че общият размер на вземанията по договора възлизат на 2 578.03 лева формирана, както следва – 2 073.89 лева усвоена и непогасена главница за периода от 16.09.2017 г. до 13.11.2020 г.; 391.35 лева – договорна лихва за периода от 01.07.2020 г. до 07.12.2020 г. и 112.79 лева – мораторна лихва за периода от 03.12.2020 г. до 16.06.2021 г. Сочи се, че на 01.07.2020 г. ответникът е преустановил обслужването на заема, поради което кредитната карта била блокирана.

По същество се моли предявените искове да бъдат уважени и се претендират сторените съдебно-деловодни разноски.

В срока по чл. 131 от ГПК е депозиран писмен отговор от ответника, с който се оспорват исковете както по основание, така и по размер. Оспорва се валидността на процесния договор за кредит с доводи, че същият противоречи на разпоредбите на ЗПК – в частност на чл. 5; чл. 6 и чл. 10 от ЗПК. Поддържа се, също така че договорът е сключен и в нарушение на чл. 143, ал. 2, т. 10 от ЗЗП, доколкото клаузата уреждаща присъединяването на ответника към застраховката е неравноправна. Оспорва се изправността на ищеца с доводи, че на ответника не му е предоставена в държане кредитната карта, посредством която да е извършено усвояване на кредита.

По същество се моли исковете да бъдат отхвърлени като неоснователни. Настоящият съдебен състав, като взе предвид доводите на страните, събрания и приобщен по делото доказателствен материал в съвкупност и поотделно и като съобрази предметните предели на производството, очертани с исковата молба и отговора, на основание чл. 12 и чл. 235, ал. 2 от ГПК, приема за установено следното от **фактическа страна**:

От представения договор за потребителски кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта CREX-14283084 се установява, че на 14.12.2016 г. между ищеца и ответника е сключен договор, чийто предмет е отпускане на стоков кредит за закупуване на „смартфон“ в размер на 459.00 лева за срок от 12 месеца с краен падеж 05.12.2017 г. срещу заплащане на възнаградителна лихва. Договорено е и заплащане на застрахователна премия в размер на 32.00 лева във връзка със застраховка „сигурност на плащанията“ по групов полица № 5/2008, въз основа на застрахователна декларация CREX-14283084.

В т. 12 от договора е предвидено, че кредиторът може да предостави за ползване на кредитополучателя кредитна карта с максимален кредитен лимит до 10 000.00 лева, която ще бъде издадена и доставена след проучване изпълнението на задълженията по договора за кредит от страна на кредитополучателя. Предвидено е, че картата следва да бъде издадена не по-късно от осемнадесет месеца от първата погасителна вноска по кредита, а при неиздаване на такава в посочения срок – разделът от договора не произвежда действие.

В т. 13 от договора е предвидено, че кредитният лимит по кредитна карта представлява револвиращ потребителски кредит предоставен от ищеца на ответника за ползване посредством кредитна карта, който е безсрочен /т. 15/, като срокът на договора е различен от срока на валидност на кредитната карта. Установява се още, че същият ще може да се ползва от ответника чрез извършване на трансакции /т. 14/, като всяка трансакция с кредитната карта представлява усвояване на договора за револвиращ потребителски кредит. За ползвания кредитен лимит е предвидено в т. 16, че кредитополучателят ще заплаща годишна лихва върху усвоената част от лимита за срока на ползване на същия, както и такси за ползването на кредитната карта, като конкретният размер на лихвата и таксите ще бъде посочен в приложението по т. 21 от договора. В последния текст на договора е уговорено, че кредитната карта ще бъде доставена от кредитора на кредитополучателя, като наред с нея ще бъде доставен и документ – приложение, представляващо неразделна част от договора, съдържащо всички конкретни условия на револвиращия кредит и процедурата за активиране на картата. Задълженията за кредитополучателя за плащане по картата ще възникнат след активирането и използването ѝ в съответствие с коментирания договор и приложенията към него.

Видно от приложението към процесния договор /л. 22 и следв./ размерът на дневния кредитен лимит е 1 000.00 лева, който може да бъде усвояван чрез извършване на трансакции с издадената кредитна карта тип Стандартна/Кобрандирана. За ползвания кредитен лимит е посочено, че кредитополучателят дължи лихва в размер на 35%, такси за теглена в брой, месечна такса за обслужване. Предвиденият ГПР е в размер на 44.90%. Предвидено е кредитополучателят да заплаща месечни погасителни вноски до 1-во число на месеца, като минималната такава при усвоен кредит лимит до 1000.00 лева възлиза в размер на 60.00 лева.

На 25.06.2021 г. ищецът е депозирал заявление по чл. 410 от ГПК с вх. № 16256 за изпълнение на парично задължение, в резултат на което е образувано ч. гр. д. № 9333 по описа за 2021 г. на РС-Варна, ГО, 9-ти съдебен състав. На 29.06.2021 г. е издадена заповед № 3047 по чл. 410 от ГПК, с която съдът е разпоредил на Н. Г. Г. да заплати на ищеца процесните суми.

От експертното заключение на вещото лице по допуснатата и изслушана Съдебно счетоводна експертиза /ССЧЕ/ се установява, че ответникът за периода от 04.10.2017 г. до 16.06.2020 г. е извършил плащания в общ размер на 6 040.00 лева, която сума е послужила за погасяване на заетата сума по револвиращия кредит в размер на 3 537.19 лева; застрахователната премия – 419.02 лева; месечната такса – 124.00 лева и договорната лихва – 1 959.79 лева. Остатъкът от общата усвоена сума по главницата е 2 162.85 лева, като сумата е усвоена за периода от 27.09.2017 г. до 13.11.2020 г. чрез теглене от банкомат; плащане на ПОС и превод в сметка; размерът на възнаградителната лихва за периода от 01.07.2020 г. до 13.11.2020 г. е 302.39 лева, а размерът на мораторната лихва за периода от 03.12.2020 г. до 16.06.2021 г. – 117.75 лева.

При така изложената фактическа обстановка настоящият съдебен състав достига до следните **правни изводи**:

Районен съд – Варна е сезиран с обективно кумулативно съединени положителни установителни искове, с правно основание чл. 422, ал. 1 вр. чл. 415, ал. 1 от ГПК вр. с чл. 430, ал. 1 и ал. 2 от ТЗ и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, за установяване със сила на пресъдено нещо съществуването на паричните притезания, удостоверени в Заповед за изпълнение по чл. 410

от ГПК, издадена на 29.06.2021 г. по ч. гр. д. № 9333/2021 г. по описа на РС-Варна, ГО, 9-ти съдебен състав.

За да бъде ангажирана отговорността на ответника-длъжник, ищецът-кредитор следва да докаже в условията на пълно и главно доказване кумулативното наличие на следните елементи от фактическия състав на договорната отговорност на длъжника: 1./ наличието на твърдяното облигационно отношение, учредено въз основа на договора за потребителски паричен кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и използване на кредитна карта № CREX-14283084 от 14.12.2016 г.; 2./ предоставянето на платежния инструмент на ответника; 3./ размера на усвоената сума по процесния договор за револвиращ потребителски кредит CARD-14705790 посредством платежния инструмент; 4./ договорката за заплащане на възнаградителна лихва; 5./ изискуемостта на главното задължение и изпадането на длъжника в забава; 6./ размера на предявените граждански притезания.

В тежест на ответника е да проведе насрещно доказване по горепосочените факти, както и да докаже своите възражения и положителни твърдения, а при установяване на горното – да докаже изпълнението на своите задължения по договора – погасяването на претендираните суми.

От представения договор за потребителски кредит на л. 16 се установява по несъмнен начин, че на 14.12.2016 г. между ответника и универсалния праводател на ищеца е учредено облигационно правоотношение. От съдържанието на същото се установява, че за картодържателя задълженията по процесния револвиращ потребителски кредит се пораждат след активирането на електронния платежен инструмент – арг. от т. 12, изр. последно. Видно от списъка, приложен към ССЧЕ, кредитната карта е активирана на 27.09.2017 г. с теглене на банкомат сумата в размер от 100.00 лева, поради което съдът приема, че правната сделка, чийто предмет са търсените парични притезания, е сключена на тази дата, доколкото именно тогава двете насрещни волеизявления са съвпаднали по обем и съдържание и са били насочени към постигането на целените правни последици – усвояването на сумата по револвиращия потребителски кредит.

Процесният договор е потребителски по своя характер, поради което са приложими разпоредбите на ЗПК и ЗЗП, като съдът не споделя възраженията на ответника, че правната сделка противоречи на чл. 5, чл. 6 и чл. 10 от ЗПК и че е сключена в нарушение на чл. 143, ал. 2, т. 10 от ЗЗП, доколкото са спазени всички законови изисквания, а отделно застрахователните премии са предмет на договора за стоков кредит, а не на договора за револвиращ потребителски кредит, въпреки че и двете сделки са материализирани върху един и същи писмен документ. Тази двустранна правна сделка по своята правна същност е 1.) формален договор, тъй като писмената форма е елемент от фактическия състав при сключването му – арг. от чл. 10 от ЗПК вр. чл. 430, ал. 3 от ТЗ; 2.) може да бъде реален или консенсуален в зависимост от това дали той се сключва с предаването на паричните средства /реален/, предмет на кредита или с постигането на съгласието за предоставяне на конкретна парична сума /консенсуален/ - арг. от чл. 9, ал. 1 от ЗПК; 3.) възмезден, доколкото е уговорена възнаградителна лихва в полза на кредитодателя; 4.) двустранен и 5.) комутативен.

От предметното съдържание на облигационното правоотношение се установява, че процесният договор за револвиращ потребителски кредит е консенсуален, тъй като предоставянето на уговорената заемна сума не е част от фактическия състав от договора, а в изпълнение на вече поето договорно задължение - арг. т. 12 и следв. от Общите условия към договора от 14.12.2016 г. и приложението, издадено, на основание т. 21 от ОУ. Страните се уговорили, че за кредитодателя възниква правното задължение да предостави уговорения кредит на кредитополучателя. Между страните е уговорено, че чрез използване на кредитната карта могат да се извършват следните кредитни операции - 1) теглене на пари в брой чрез терминалните устройства /АТМ/, банкомати; 2) плащане на стоки и услуги чрез

терминално устройство /ПОС/; 3) превод на пари по сметка от размера на револвиращия кредит в рамките на съответната наличност, срещу задължението на картодържателя да погасява на месечни вноски, определени в месечните извлечения /които му изпраща кредитодателя – арг. от т. 12 от Приложението/, предоставените му кредити и да заплаща таксите, посочени в договора.

Както бе изяснено, процесният договор за паричен револвиращ потребителски кредит чрез използване на кредитна карта е консенсуален, поради което, макар и при постигане на съгласие между страните относно поетите с него субективни права и правни задължения да е породено правното действие на тази възмездна двустранна сделка, за да възникне договорното задължение за връщане на предоставения кредит от ищеца на ответника, ведно с уговорените възнаградителни лихви и други съпътстващи използване на кредитната карта такси, следва в процеса на доказване да се установи по несъмнен начин, че кредиторът е изпълнил своето договорно задължение за отпускане на картодържателя на съответен паричен кредит чрез използването на съответната кредитна карта.

С цел доказване на този правнорелевантен факт по делото е приобщено заключението на вещото лице по назначената ССЧЕ, което съдът кредитира като компетентно изготвено и неоспорено от страните. Същото е резултат от приложени специални знания при преценка на счетоводните записвания на кредитора и осчетоводените от него данни, получени по сметката за ползване на кредитната карта. От заключението се установява, че общата усвоена и непогасена сума по кредита е 2 162.85 лева. Фактът на изпълнение на задължението на кредитора да предостави на кредитополучателя електронния платежен инструмент се установява по несъмнен начин посредством цитираното заключение, доколкото сумите са усвоени посредством теглене на банкомат; плащане на ПОС и превод в сметка. Отделно от това, установено е още, че по кредитната карта са правени и погасителни вноски от ответника в общ размер на 6 040.00 лева. Последното представлява признание, че е предоставена процесната сума по револвиращия потребителски кредит, усвоена чрез кредитната карта. Първата погасителна вноска е от 04.10.2017 г. и е в размер на 100.00 лева, което е в унисон с датата на първото усвояване от страна на картодържателя /27.09.2017 г./ и размера на усвоената сума – 100.00 лева.

По своята същност заключението по ССЧЕ е косвено доказателство досежно факта на получаване на кредитната карта, но разгледано в съвкупност с останалите писмени документи по делото води до единствения възможен извод, като изключва всяка друга възможна версия, а именно – ищецът в изпълнение на договорните си задължения е предоставил на ответника процесната кредитна карта с дневен кредитен лимит до 1 000.00 лева. Наред с това, картодържателят е изпаднал в забава на 01.12.2020 г., тъй като съгласно т. 13 от приложението към договора месечните погасителни вноски се правят до 1-во число на месеца, следващ издаването на месечното извлечение най-малко в уговорения минимален размер. В настоящия случай представеното извлечение е от 13.11.2020 г. /л. 24/, а минималната вноска е в размер на 180.00 лева. Наличието на договор и изправността на кредитодателя, налага извода за пораждаването на задължението за връщане на заетата главница ведно с произтичащите от него акцесорни задължения за заплащане на гражданските плодове - възнаградителна лихва и обезщетението за забава съизмерима с мораторната лихва и законната след сезиране на съда.

Крайният извод на съда е за доказаност на исковете по основание.

В тежест на ищеца като кредитор е да докаже и размера на предявените граждански притезания. От посоченото вече заключение на вещото лице по ССЧЕ се установява, че усвоената и непогасена главница е в размер на 2 162.85 лева, което обуславя уважаването на иска за главница до предявения размер от 2 073.89 лева с оглед принципа за диспозитивно начало, залегнал в разпоредбата на чл. 6, ал. 2 от ГПК; договорната лихва възлиза на 302.39 лева за периода от 01.07.2020 г. до 13.11.2020 г., което обуславя отхвърлянето на иска за договорна лихва за разликата над доказания размер до предявения от 391.35 лева, а

мораторна лихва възлиза на 117.74 лева за периода от 03.12.2020 г. до 16.06.2021 г., което обуславя уважаването на иска за мораторна изцяло, а именно до размера от 112.79 лева, на основание цитирания принцип.

С оглед основателността на предявените главни установителни иски съдът не следва да се произнася по същество досежно предявените в условията на евентуалност осъдителни иски, доколкото вътрешнопроцесуалното условие не е сбъднато.

Относно съдебно-деловодните разноски:

На основание чл. 78, ал. 1 от ГПК и т. 12 от ТР № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, в тежест на ответник следва да бъде възложена отговорността за разноски, направени от ищеца съразмерно с уважената част от исковите, включващи държавна такса, депозит за вещо лице, депозит за особен представител и юрисконсултско възнаграждение в общ размер на **1057.69 лева**, от които – разноски сторени в настоящото производство: 126.86 лева за държавна такса, 98.55 лева за юрисконсултско възнаграждение, 396.30 лева за депозит за особен представител и 337.93 лева за депозит за ССЧЕ и разноски сторени по ч. гр. д. № 9333 по описа за 2021 г. на РС-Варна – 49.78 лева за държавна такса и 48.27 лева за юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът не е претендирал присъждане на разноски в негова полза и не е представил доказателства в тази насока.

Водим от изложеното, СЪДЪТ

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО, на основание чл. 422, ал. 1 вр. чл. 415, ал. 1 от ГПК вр. чл. 430, ал. 1 и ал. 2 от ТЗ и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, в отношенията между страните, че Н.Г. Г., ЕГН *****, с адрес: ***, **дължи** на „Б. П. П. Ф.” С.А., вписано в Търговския и фирмен регистър под № ***, с адрес на управление във *** чрез „Б. П. П. Ф.“ С.А., ***, ЕИК ***, сумите както следва: **1./ 2 073.89 лева**, представляваща главница по договор за револвиращ потребителски кредит CARD-14705790 от 27.09.2017 г., **ведно** със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 25.06.2021 г. до окончателното погасяване на вземането; **2./ 302.39 лева** – договорна лихва за периода от 01.07.2020 г. до 07.12.2020 г. и **3./ 112.79 лева** – мораторна лихва, начислена за периода от 03.12.2020 г. до 16.06.2021 г., за които суми е издадена *Заповед за изпълнение на парично задължение № 3047/29.06.2021 г. по реда на чл. 410 от ГПК по ч. гр. д. № 9333 по описа за 2021 г. на РС-Варна, ГО, 9-ти съдебен състав,* **КАТО**

ОТХВЪРЛЯ предявения от „Б. П. П. Ф.” С.А., вписано в Търговския и фирмен регистър под № ***, с адрес на управление във *** чрез „Б. П. П. Ф.“ С.А., ***, ЕИК ***, *** против Н.Г. Г., ЕГН *****, с адрес: *** специален положителен установителен иск с правна квалификация по чл. 422, ал. 1 вр. чл. 415, ал. 1, т. 2 от ГПК вр. чл. 430, ал. 2 от ТЗ за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата в размер на **88.96 лева**, представляваща разликата над присъдената сума в размер на 302.39 лева до предявената в размер на 391.35 лева - договорна лихва за периода от 01.07.2020 г. до 07.12.2020 г.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК и т. 12 от ТР № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, Н.Г. Г., ЕГН *****, с адрес: ***, **да заплати** на „Б. П. П. Ф.” С.А., вписано в Търговския и фирмен регистър под № ***, с адрес на управление във *** чрез „Б. П. П. Ф.“ С.А., ***, ЕИК ***, сумата в общ размер на **1 057.69 лева**, от които:

- разноски сторени в настоящото производство: 126.86 лева за държавна такса, 98.55 лева за юрисконсултско възнаграждение, 396.30 лева за депозит за особен представител и 337.93 лева за депозит за ССЧЕ и

- разноси сторени в производството по ч. гр. д. № 9333 по описа за 2021 г. на РС-Варна – 49.78 лева за държавна такса и 48.27 лева за юрисконсултско възнаграждение

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред Окръжен съд - Варна в двуседмичен срок от съобщението до страните.

Препис от решението да се връчи на страните по арг. от чл. 7, ал. 2 от ГПК.

Съдия при Районен съд – Варна: _____